

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku H. R.

przy uczestnictwie B.A. i M.R.

o dział spadku po M.R., podział majątku dorobkowego, zniesienie współwłasności

oraz o uzgodnienie treści księgi wieczystej

Kw nr (...) z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika M.R.

od postanowienia Sądu Okręgowego w C.

z dnia 18 maja 2016 r., sygn. akt VI Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje radcy prawnemu J.J. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w M. kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset) zł podlegającą podwyższeniu o podatek od towarów i usług (VAT) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi M.R. w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w C. oddalił apelację uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 28 września 2015 r., którym zostało oddalone jego roszczenie skierowane przeciwko H.R. i B.A. o uzgodnienie treści oznaczonej księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

Uczestnik w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał

przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywiście zasadności skargi kasacyjnej upatrywał w naruszeniu prawa materialnego oraz w nieprawidłowym rozstrzygnięciu przez Sąd Okręgowy zagadnienia związania sądu bezwzględnie nieważnym aktem własności ziemi, a także błędnym uznaniu, że sąd jest związany wskazanym przez stronę sposobem usunięcia niezgodności księgi wieczystej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Ugruntowane zostało w orzecznictwie jednolite zapatrywanie przyjmujące, że dla wykazania oczywiście zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Nie spełnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania powołanie naruszenia konkretnego przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004, nr 13, poz. 230; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 38/06, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.). Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia, w kontekście jej podstaw oraz motywów zaskarżonego wyroku nie zezwala na ocenę, że doszło do naruszenia, w stopniu kwalifikowanym prawa materialnego oraz procesowego, usprawiedliwiającego przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Podkreślić należy, że został utrwalony w orzecnictwie pogląd, iż w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym sąd jest związany żądaniem (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2010 r., III CZP 134/09, OSNC 2010, nr 10, poz. 131), co dotyczy tak zakresu, jak i sposobu usunięcia niezgodności. W tym postępowaniu sąd nie może badać, czy zainteresowany nabył własność nieruchomości z mocy prawa na podstawie art. 172 k.c., czy art. 1 ustawy z 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250 ze zm.). Nie było podstaw do zmiany stanowiska o niedopuszczalności wzruszenia ostatecznej decyzji wydanej na podstawie ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, jeżeli właściwy organ administracji państwowej uznał go za ostateczny (uchwała z dnia 30 czerwca 1982 r., III CZP 73/92, OSNC 1992, nr 11, poz. 201). Nie zostało wykazane, że zaskarżone orzeczenie jest konsekwencją rażącego naruszenia prawa.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw